

Νέα Ελληνικά Β' ΕΠΑΛ :
αντι-προτάσεις και προβληματισμοί για την
ασύγχρονη διδασκαλία

Ευθυμία Χατζηκυριάκου
1^ο ΕΠΑ.Λ. Σιβιτανιδείου

Φυσική vs εικονικής τάξης αριθμητικά

3 τμήματα Β΄ τάξης Τομέα Υγείας – Πρόνοιας και Ευεξίας

- 2 τμήματα Αισθητικής: 45 μαθήτριες
- 1 τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων: 23 μαθητές/ μαθήτριες
- Σύνολο: 68
- Εγγεγραμμένοι χρήστες στην e-class του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου για το μάθημα των Νέων Ελληνικών Β΄ τάξης: 59 μαθητές/ μαθήτριες
- Εξ αυτών: 5 μαθητές της Γ΄ τάξης - 4 απόφοιτοι μαθητές
- Σύνολο μαθητών μη εγγεγραμμένων: 18

Ανταπόκριση

- Ενεργοί χρήστες, έστω και με μία συμμετοχή στις δραστηριότητες: 25
- Συστηματικά ενεργοί χρήστες: 22
- 76 μηνύματα με επισυναπτόμενα αρχεία (1-7 έκαστο) στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- 34 «Μηνύματα» με ένα επισυναπτόμενο αρχείο
- 19 υποβληθείσες «Εργασίες», εκ των οποίων 5 εκπρόθεσμες
- 12 συμμετέχοντες στις on-line «Ασκήσεις»

Σημαντικές υποσημειώσεις

- Η εισήγηση αφορά αποκλειστικά στη Β΄ Λυκείου, διότι υπήρξε τουλάχιστον ανάδραση στην όλη προσπάθεια
- Η Γ΄ Λυκείου παρουσίασε πενιχρά αποτελέσματα, με ελάχιστη συμμετοχή στο πολλαπλά πιο εμπλουτισμένο υλικό που αναρτήθηκε
- Εξ αρχής φάνηκε αδυναμία ή/και απροθυμία συμμετοχής στη σύγχρονη διδασκαλία

Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα στην ηλεκτρονική τάξη του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου περιελάμβανε:

- επανάληψη σε στοιχεία θεωρίας,
- ασκήσεις εμπέδωσης της θεωρίας,
- πληροφοριακό υλικό με ανεπτυγμένα διαγράμματα στους θεματικούς κύκλους της Β΄ τάξης,
- κριτήρια αξιολόγησης σε κείμενα λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά
- ασκήσεις online πολλαπλής επιλογής και Σωστού – Λάθους
- εργασίες με δυνατότητα online απάντησης

Οι αντι-προτάσεις...

1. Ταινία κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους (7΄) με τίτλο «Μοιάζουμε» (“Alike”) - δύο υποβληθείσες απαντήσεις
2. Συνέντευξη Ζοζέ Μποβέ – μία μόνο περίληψη υποβληθείσα από μαθητή της Γ΄ (!) τάξης
3. Σκίτσο «Ίδια κατάσταση - διαφορετική οπτική» - καμία υποβληθείσα απάντηση

Βίντεο «Μοιάζουμε»

Αρχικές οδηγίες εργασίας ως εξής:

- ALIKE <https://safeYouTube.net/w/XiNE>
- Δείτε την ταινία μικρού μήκους "Μοιάζουμε" (τίτλος πρωτοτύπου "Alike") από το επισυναπτόμενο αρχείο και απαντήστε στις ερωτήσεις που σας τίθενται σε online κείμενο.
- Σε περίπτωση που δεν μπορείτε να κατεβάσετε το αρχείο που έχω επισυνάψει, αναζητήστε την ταινία στο youtube, στο link <https://www.youtube.com/watch?v=kQjtK32mGJQ>

Συμπληρωματικές οδηγίες

Επίσης, σημειώθηκαν τα ακόλουθα, προκειμένου να διευκολυνθούν οι μαθητές που έγραφαν από κινητό και όχι Η/Υ:

- Δεν χρειάζεται να επισυνάψετε δικό σας αρχείο.
- Θα σας διορθώσω απευθείας τις απαντήσεις, θα σας σχολιάσω και θα σας βαθμολογήσω από δω.

Ερωτήσεις για το βίντεο «Μοιάζουμε»

1. Ποιο νομίζετε ότι είναι το κεντρικό μήνυμα της ταινίας; Πώς σχετίζεται με τον τίτλο "Μοιάζουμε";
2. Ποια είναι τα συναισθήματα του μικρού πρωταγωνιστή στο σχολείο; Γιατί;
3. Πώς νιώθει ο πατέρας για τη ζωή του; Ποιο παράδειγμα δίνει στον γιο του;
4. Τι συμβολίζει ο βιολιστής στο πάρκο; Ποιος ο ρόλος του για την εξέλιξη της ιστορίας; Πώς σας φάνηκε το τέλος της ιστορίας; Εσείς θα δίνατε ένα άλλο τέλος σ' αυτή την ιστορία; Αν δίνατε ένα άλλο τέλος, ποιο θα ήταν;
5. Γιατί το πρόσωπο και το σώμα των πρωταγωνιστών, αλλά και των άλλων ανθρώπων που παρουσιάζονται στην ταινία, συχνά αλλάζουν χρώμα; Τι συμβολίζουν τα διαφορετικά χρώματα; Πώς σας φαίνεται αυτό το εύρημα της αλλαγής των χρωμάτων; Βοηθάει στην κατανόηση του κεντρικού μηνύματος της ταινίας και με ποιον τρόπο; Εσείς θα προτείνατε κάποια άλλα χρώματα που θα αντικαθιστούσαν αυτά που χρησιμοποίησαν οι δημιουργοί της ταινίας;

Ανακοίνωση για την εργασία

Η εργασία ανακοινώθηκε, λόγω της διαφορετικής προσέγγισής της (ήταν η πρώτη προσπάθεια για διαφοροποίηση από τις ασκήσεις και τα κριτήρια αξιολόγησης «κλασικού τύπου»).

Κείμενο ανακοίνωσης

Παιδιά, γεια σας!

Στις "Εργασίες" σας έχω αναθέσει μια νέα εργασία που μπορείτε να ολοκληρώσετε απευθείας, γράφοντας στον ειδικό χώρο που σας δίνεται (online κείμενο) χωρίς να χρειάζεται να επισυνάψετε αρχείο.

Θα ήθελα να ανταποκριθείτε όλοι σας, ακόμη κι αυτοί που ως τώρα δεν έχουν ασχοληθεί καθόλου με το μάθημα ή έχουν ασχοληθεί ελάχιστα.

Πρέπει να δείτε μία ταινία κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους και στη συνέχεια να απαντήσετε στις ερωτήσεις που σας δίνονται.

Επειδή δεν θα έχουμε την ευκαιρία να τα πούμε με κάποιους από κοντά, ούτε όταν ανοίξουν τα σχολεία, σας παρακαλώ, κάντε μια προσπάθεια να ανταποκριθείτε τουλάχιστον σ' αυτή τη συγκεκριμένη εργασία.

Επίσης, θα ήθελα να κάνετε όλες τις ασκήσεις που έχω αναρτήσει.

Σας χαιρετώ

Ανάδραση στην εργασία «Μοιάζουμε»

- 2 υποβληθείσες εργασίες
- εργασίες πλήρεις, ωστόσο απεσταλμένες με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, όχι με online κείμενο, όπως υποδείκνυαν οι οδηγίες
- ομολογουμένως καλές απαντήσεις από 2 μαθήτριες
- παρατίθενται ενδεικτικά (χωρίς τις διορθώσεις στις οποίες προέβην) αποσπάσματα από τις απαντήσεις:

Δείγμα απάντησης ερώτηση 1

... θεωρώ πως το κεντρικό μήνυμα είναι πως δεν πρέπει να καταπιέζεται η δημιουργικότητα των παιδιών αλλά να τα αφήσουμε να εκφράζονται γιατί αλλιώς θα γίνουμε μίζερα και η ζωή τους θα γίνει πιο άτονη και άχρωμη όπως η κοινωνία γύρω τους. Σχετίζεται με τον τίτλο «μοιάζουμε» γιατί και πατέρας και γιος νιώθουν την καταπίεση από το σχολείο/δουλειά και γνωρίζουν πως δεν υπάρχει διαφυγή με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ξεφύγουν τη μιζέρια έστω και προσωρινή.

Δείγμα απάντησης ερώτηση 2

... Καθώς εξελίσσεται το βίντεο και το σχολείο προσπαθεί να αποτρέψει τον μικρό πρωταγωνιστή από το να αναπτύξει την καλλιτεχνική του πλευρά, ο μικρός αρχίζει και χάνει το χρώμα του να γίνεται πιο μίζερος με αποτέλεσμα να μην προσπαθεί να αποδράσει από τον πατέρα του και να μην πάει στο σχολείο και η καθημερινότητα του να συνεχίζεται με αυτόν να έχει παθητική στάση. Είναι ξεκάθαρη η δυσαρέσκεια του μικρού προς το σχολείο γιατί δεν μπορεί να εκφραστεί και ακόμα και αν το προσπαθήσει τον αποθαρρύνουν οι καθηγητές με το να του λένε να κάνει την εργασία που του ανέθεσαν όπως θέλουν εκείνοι , δηλαδή χωρίς ζωγραφιές και πολύχρωμα σχέδια της αλφάβητου όπως έκανε εκείνος.

Δείγμα απάντησης ερώτηση 3

Ο πατέρας είναι φανερό πως δεν είναι χαρούμενος με τη ζωή του από της αρχή του βίντεο. Επίσης είναι φανερό πως προσπαθεί να είναι καλός πατέρας μια πως αγαπάει το γιο του. Προσπαθεί να κάνει ότι θεωρεί εκείνος σωστό και ότι του έμαθε η κοινωνία ότι είναι σωστό και φυσιολογικό, βαριά τσάντα εργασίας και φόρτους εργασίας όταν βρίσκεται εκεί, και το “επιβάλλει” και στον γιο του, βαριά σχολική τσάντα και να ακολουθεί τις οδηγίες του καθηγητή. Δεν γνωρίζει πως αυτός ο τρόπος ζωής είναι λάθος μέχρι το τέλος του βίντεο άρα δίνει άθελα του ένα λάθος παράδειγμα ζωής στο γιο του.

Δείγμα απάντησης ερώτηση 4

... Έχω την εντύπωση πως ο βιολιστής στο πάρκο συμβολίζει την ελπίδα που υπήρχε σε εκείνον τον κόσμο να ζωντανέψει και πάλι και να μην είναι πια άχρωμος χωρίς συναισθήματα. Βασικός ο ρόλος του στην ταινία καθώς συνέβαλε επιδεικτικά στην χαρά του μικρού αγοριού.

Δείγμα απάντησης ερώτηση 5

Η εναλλαγή χρωμάτων των πρωταγωνιστών υποδεικνύει την διάθεση τους! Το σκούρο μπλε του πατέρα και αντιστοίχα το έντονο πορτοκαλί στον γιο του συμβολίζει την χαρά ενώ όταν αυτά τα χρώματα ξεθωριάζουν σημαίνει πως οι πρωταγωνιστές μας είναι θλιμμένοι. Προσωπικά, εντυπωσιάστηκα με αυτήν την ευρηματική λύση η οποία διευκολύνει πολύ την κατανόηση της κατάστασης της ταινίας αφού υπάρχει απουσία του διαλόγου μεταξύ των πρωταγωνιστών. Βοηθάει να αντιληφθούμε πότε είναι ο καθένας τους χαρούμενος και πότε επικρατεί θλίψη σε αυτόν. Σε άλλη περίπτωση θα μπορούσαμε να αντικαθιστούσαμε το μπλε χρώμα με έντονο κόκκινο και αντιστοίχα με αχνό ροζ, ανάλογα με την συναισθηματική κατάσταση του πρωταγωνιστή. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως τα ήδη υπάρχοντα χρώματα δεν είναι επιτυχημένα, κάθε άλλο!

Συνέντευξη Ζοζέ Μποβέ

- Δόθηκε προς περίληψη 100-120 λέξεων το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του Γάλλου ευρωβουλευτή και ακτιβιστή Ζοζέ Μποβέ έκτασης 7 σελίδων
- Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε στο *BHMagazino* στις 5 Ιουνίου 2011
- Είναι διαθέσιμη με τα ακόλουθα στοιχεία στο διαδίκτυο: Αρχιμανδρίτης Γιώργος , BHMAgazino, 6/6/2011
(<https://www.tovima.gr/2011/06/06/vimagazino/zoze-mprobe-o-prasinos-galatis/>)

Οδηγίες δραστηριότητας

Παράλληλα, δόθηκαν (επαναληπτικά) οδηγίες για τη σύνταξη περίληψης του κειμενικού είδους της συνέντευξης με έμφαση στα ακόλουθα:

- Στάδια περίληψης συνέντευξης
- Φράσεις ανάδειξης του κειμενικού είδους
 - «Απαγορευτικά» στοιχεία

Ανάδραση στη δραστηριότητα

- Μόνο ένας μαθητής ανταποκρίθηκε
- Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι ο μαθητής ήταν της Γ΄ τάξης και όχι της Β΄
- Το αποτέλεσμα της προσπάθειάς του ήταν αρκετά ικανοποιητικό

Το δείγμα περίληψης της συνέντευξης

Η συνέντευξη του ακτιβιστή Ζοζέ Μποβέ για το “ΒΗΜΑ” πραγματεύεται τις πολιτικές πεποιθήσεις του σχετικά με την παγκόσμια οικονομική και οικολογική κρίση. Αρχικά, με αφορμή τη διαδήλωση που υποκίνησε κατά της εξόρυξης φυσικού αερίου, ο ίδιος τονίζει ότι το οικολογικό ζήτημα πρέπει επείγόντως να επιλυθεί με απαγόρευση της πυρηνικής ενέργειας και μεταρρυθμίσεις στη διαχείριση της ενέργειας γενικότερα. Επίσης, σε ερώτηση για την παγκόσμια πείνα, ο Μποβέ υποστηρίζει ότι η ενίσχυση της τοπικής παραγωγής από τους πολίτες θα καλύψει τις ανάγκες των τριτοκοσμικών χωρών και θα μειώσει την ενεργειακή σπατάλη. Ακόμη, γίνεται λόγος για χρέος του λαού να δράσει αυτόνομα προκειμένου να επιβληθεί η βούλησή του και για τον κοινό στόχο της γαλλικής Αριστεράς να καταπολεμήσει έμπρακτα τον λαϊκισμό και την κοινωνική κρίση. Τέλος, ο Μποβέ αισιόδοξα συμπεραίνει ότι με διαρκή αγώνα μπορεί να επέλθει η αλλαγή.

Σκίτσο «Ίδια κατάσταση - διαφορετική οπτική»

Οδηγίες εργασίας

Το κοινό σημείο αφόρμησης της σκέψης για τα τέσσερα πρόσωπα της εικόνας είναι η θέαση ενός δέντρου και μάλιστα του ίδιου δέντρου.

Παρατηρήστε τις τέσσερις διαφορετικές εκδοχές και απαντήστε στις ερωτήσεις:

Ερωτήσεις με αφορμή το σκίτσο

- Τι σκέφτεται ο πρώτος άνδρας που το κοιτάζει (επάνω αριστερά); Ποιο επάγγελμα νομίζετε ότι κάνει; Ποια νομίζετε ότι είναι η στάση του απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και ποια η στάση ζωής του;
- Τι σκέφτεται ο δεύτερος άνδρας που το κοιτάζει (επάνω δεξιά); Ποιο επάγγελμα νομίζετε ότι κάνει; Ποια νομίζετε ότι είναι η στάση του απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και ποια η στάση ζωής του;
- Τι σκέφτεται ο τρίτος άνδρας που το κοιτάζει (κάτω αριστερά); Ποιο επάγγελμα νομίζετε ότι κάνει; Ποια νομίζετε ότι είναι η στάση του απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και ποια η στάση ζωής του;
- Τι σκέφτεται το τέταρτο άτομο που το κοιτάζει (κάτω δεξιά); Ποια είναι η ηλικία του; Ποια νομίζετε ότι είναι η στάση του απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και ποια η στάση ζωής του; Πιστεύετε ότι η ηλικία του σχετίζεται με τον τρόπο που «βλέπει» το δέντρο; Εκτιμάτε ότι μεγαλώνοντας θα υιοθετήσει κάποιον από τους προηγούμενους τρόπους θέασης;
- Ποιο θεωρείτε ότι είναι το μήνυμα της εικόνας; Πώς σχετίζεται με τον τίτλο που της έχει δοθεί; Θα προτείνατε κάποιον άλλον τίτλο; Ποιος θα ήταν αυτός;

Ανάδραση στη δραστηριότητα

Μηδενική ανταπόκριση στον σχολιασμό του σκίτσου, παρότι είχαν δοθεί πολύ συγκεκριμένες ερωτήσεις που τροφοδοτούσαν τη σκέψη, ώστε να επιτευχθεί ένας βασικός στόχος του μαθήματος των Νέων Ελληνικών γενικά και του ΕΠΑ.Λ. ακόμη περισσότερο:
«να γράψουν οι μαθητές μας»

Διαπιστώσεις

- Η ελάχιστη έως και μηδενική ανταπόκριση στις τρεις προηγούμενες εργασίες επέφερε απογοήτευση και ένα αίσθημα ματαίωσης, καθώς ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωσή τους απαίτησαν πολύ χρόνο και κόπο.
- Υφίσταται διάχυτη η αίσθηση ότι σε σύγχρονη τηλε-διδασκαλία οι μαθητές θα ανταποκρίνονταν πιο ενεργά.

Προβληματισμοί

- Οι εναλλακτικές προσεγγίσεις στην ασύγχρονη διδασκαλία κατά πόσο αποδίδουν, χωρίς την εμπύχωση της διαζώσης επικοινωνίας;
- Κατά πόσο είναι διατεθειμένοι οι μαθητές να διαθέσουν χρόνο σε δραστηριότητες που δίνουν την εντύπωση ότι ξεφεύγουν από την καθιερωμένη μορφή;

Εν κατακλείδι

- Η εμπειρία της τηλε-εκπαίδευσης για τους φιλολόγους των ΕΠΑ.Λ., κατά κοινή ομολογία, υπήρξε κοπιώδης και αγωνιώδης, όχι μόνο στην οργάνωσή της, αλλά, κυρίως, στην εφαρμογή της, λόγω της απροθυμίας των μαθητών να συμμετέχουν ενεργά.
- Προσωπική μου εκτίμηση είναι πως μόνο ο συνδυασμός της ασύγχρονης και της σύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης μπορεί να φέρει αποτελέσματα.
- Προϋπόθεση για τα παραπάνω η εξασφάλιση των κατάλληλων μέσων για όλους τους μαθητές.

Τελικά ερωτήματα

- Πώς θα επανέλθουμε σε μια «κανονικότητα» στη φυσική μας τάξη ή, έστω, στην εικονική, με τους άορατους επί 6μήνου μαθητές μας;
- Κατά πόσο θα επηρεάσει αυτή η απουσία τη δυναμική της ομάδας;
- Ποια εργαλεία θα μας δοθούν για να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες που όρθωσαν οι κοινωνικές και οικονομικές διαφορές των μαθητών μας αυτό το διάστημα;
- Θα καταφέρουμε να γεφυρώσουμε το χάσμα αυτό;

Σας ευχαριστώ!

